

UCHWAŁA NR 258/1646/2023
ZARZĄDU POWIATU MIELECKIEGO

z dnia 23 sierpnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia i przedłożenia Radzie Powiatu Mieleckiego projektu uchwały Rady Powiatu Mieleckiego w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028”

Na podstawie § 75 ust 2 pkt 1 Statutu Powiatu Mieleckiego, Zarząd Powiatu Mieleckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się projekt uchwały Rady Powiatu Mieleckiego w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028”.

§ 2. Projekt uchwały przedkłada się Radzie Powiatu Mieleckiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Powiatu Mieleckiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Przewodniczący Zarządu

Stanisław Lenczak

2. Wicestarosta

Andrzej Bryła

3. Członek Zarządu

Andrzej Chrabąszcz

4. Członek Zarządu

Zbigniew Działowski

5. Członek Zarządu

Bogusław Peret

Projekt

z dnia 18 sierpnia 2023 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU MIELECKIEGO

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.), art. 6 ust. 1, ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.)

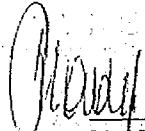
Rada Powiatu Mieleckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028” w brzmieniu jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem uchwały sprawuje Komisja Rodziny, Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Powiatu Mieleckiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Rada Powiatu Mieleckiego

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
w Mielcu

Załącznik
do uchwały nr
Rady Powiatu Mieleckiego
z dnia

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE MIELECKIM
NA LATA 2023-2028**

Mielec, 2023 rok

Spis treści

Wprowadzenie	2
1. Podstawy prawne	5
2. Charakterystyka problemu przemocy domowej w Powiecie Mieleckim	7
2.1. Analiza zjawiska przemocy domowej w Powiecie Mieleckim	7
2.2. Rola ośrodków pomocy społecznej w Powiecie Mieleckim	8
2.3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.....	15
2.4. Komenda Powiatowa Policji w Mielcu.....	19
2.5. Prokuratura Rejonowa w Mielcu.....	20
2.6. I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach karnych Sądu Rejonowego w Mielcu.	21
3. Analiza SWOT	22
4. Założenia Programu.....	25
4.1. Cel główny i cele szczegółowe	25
5. Oczekiwane rezultaty i efekty realizacji Programu	34
6. Źródła finansowania Programu	34
7. Monitoring i ewaluacja Programu	34

Wprowadzenie

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 z późn.zm) zwaną w dalszej części, ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Realizując powyższy przepis prawa opracowano *Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028*, zwany dalej Programem.

Program ma służyć wytyczeniu podstawowych kierunków działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin doznających przemocy domowej, a także ochrony osób i rodzin zagrożonych przemocą domową będących mieszkańcami Powiatu Mieckiego.

Podstawowym aktem prawnym odnoszącym się do zagadnienia przemocy jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz.483 z późn. zm), a art. 30 Konstytucji RP wskazano, że przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Niniejszy Program skierowany jest do ogółu społeczeństwa – mieszkańców Powiatu Mieckiego, w szczególności do osób zagrożonych przemocą domową, osób stosujących przemoc

oraz przedstawiciele służb społecznych – zaangażowanych w pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej. Realizacja Programu ma na celu ograniczenie zjawiska przemocy domowej w Powiecie Mieleckim oraz zapewnienie skutecznej ochrony osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej.

1. Podstawy prawne

Podstawowym aktem prawnym, który obejmuje tematykę przemocy jest:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz.483). Podstawowe prawa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, źródło wolności i praw człowieka i obywatela.

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 oraz z 2023r. poz. 289 i 535).

Ponadto, Program realizowany będzie w oparciu o zapisy następujących ustaw i rozporządzeń:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U z 2023 poz. 901), zwana w dalszej części ustawą o pomocy społecznej;
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 447 z późn.zm.);
- 3) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U z 2020 r., poz. 1359 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 165);
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 172);
- 6) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571);
- 7) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 z późn. zm.);
- 8) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.);
- 9) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 171 z późn. zm.);
- 10) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 z późn. zm);
- 11) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm);
- 12) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. nr 209, poz. 1245);

- 13) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 81, poz. 448);
- 14) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r. poz. 2080);
- 15) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. 2023 poz. 1163);
- 16) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz.U. 2023 poz. 1158);
- 17) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 przyjęty Uchwałą Nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. (Monitor Polski poz. 1259 z dn. 23 grudnia 2022 r.).

2. Charakterystyka problemu przemocy domowej w Powiecie Mieleckim

Zadania powiatu obejmujące zakres pomocy osobom dotkniętymi przemocą domową określone zostały w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 z późn.zm).

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej należy:

1. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat zgodnie z art. 6 ust.4 ww. Ustawy należy w szczególności:

1. Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.
2. Opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
3. Opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób lkn stosujących przemoc domową.
4. Wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz o ich ukończeniu.

2.1. Analiza zjawiska przemocy domowej w Powiecie Mieleckim

Na terenie Powiatu Mieleckiego działają instytucje na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, do których zalicza się m.in.:

1. Komendę Powiatową Policji,

2. Prokuraturę Rejonową w Mielcu, Prokuraturę Rejonową w Tarnobrzegu,
3. Sąd Rejonowy w Mielcu, Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu,
4. Gminy z terenu Powiatu Mieckiego i funkcjonujące w nich zespoły interdyscyplinarne,
5. Miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej,
6. Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu,
8. Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Mielcu,
9. Placówki wsparcia dziennego - świetlice środowiskowe,
10. Placówki oświatowe,
11. Podmioty wykonujące działalność leczniczą,
12. Służby kuratorskie,
13. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

Diagnoza zjawiska przemocy domowej występującej na terenie Powiatu Mieckiego została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu, ośrodków pomocy społecznej, gminnych zespołów interdyscyplinarnych z terenu Powiatu Mieckiego.

2.2. Rola ośrodków pomocy społecznej w Powiecie Mieckim

Osoby doświadczające przemocy domowej poszukują wsparcia głównie w środowisku lokalnym, stąd szczególną rolę odgrywają działania pomocowe podejmowane przez samorząd lokalny na poziomie gminy i powiatu. Osoby i rodziny doświadczające przemocy domowej są objęte wsparciem przez pracowników ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 7 pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901) jedną z przyczyn udzielania pomocy społecznej osobom i rodzinom jest przemoc domowa. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w tym:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Działania gminy winny być realizowane zgodnie z gminnym programem przeciwdziałania przemocy domowej.

Tabela nr 1 - Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w gminach w latach 2019-2021

Gmina	2019			2020			2021		
	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem
Borowa	0	9	9	0	9	9	2	8	10
Czermin	0	28	28	1	29	30	1	15	16
Gawłuszowice	0	6	6	0	7	7	1	3	4
Gmina wiejska Mielec	1	32	33	1	33	34	3	23	26
Gmina miejska Mielec	27	197	224	23	206	229	33	149	184
Padew Narodowa	2	24	26	2	18	20	1	23	24
Przeclaw	1	37	38	1	34	35	2	23	25
Radomyśl Wielki	2	45	47	2	47	49	6	42	48
Tuszów Narodowy	2	21	23	1	21	22	0	16	16
Wadowice Górne	0	20	20	1	25	26	2	13	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego

Z powyższej tabeli wynika, że w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego w latach 2019 i 2020 liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej były na podobnym poziomie. Natomiast, w roku 2021 widać tendencję spadkową w porównaniu do

wcześniejszych dwóch lat. Na przykładzie Gminy Miejskiej Mielec w 2021 roku liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy spadła o około 20% w porównaniu do lat 2019 i 2020.

Jedną z form przeciwdziałania przemocy domowej jest procedura „Niebieskie Karty” – stworzona przede wszystkim w celu udzielania skutecznej pomocy osobom doświadczającym przemocy. Dzięki tej procedurze osoby doświadczające przemocy mają dostęp do informacji, sieci wsparcia i pomocy. Procedura „Niebieskie Karty” wiąże się również z dokładnym dokumentowaniem zdarzeń związanych z przestępstwem przemocy.

Zgodnie z art. 9d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej.

Norma prawna określona w § 18 Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” reguluje zakończenie procedury „Niebieskie Karty”. Ten przepis prawa określa dwa przypadki, które powinny być spełnione, aby zakończyć procedurę „Niebieskiej Karty” tj.: ustanie przemocy w rodzinie i powstanie uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu – dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy; rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W poniższych tabelach przedstawiono dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego dotyczące liczby wszczętych, kontynuowanych i zakończonych przez OPS procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021.

Tabela nr 2 - Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A” przez przedstawicieli ośrodka pomocy społecznej.

Gmina	2019	2020	2021
Borowa	9	0	0
Czermin	0	1	1
Gawłuszowice	7	7	4
Gmina wiejska Mielec	34	34	33
Gmina miejska Mielec	161	155	115
Padew Narodowa	0	0	1
Przeclaw	0	0	0
Radomyśl Wielki	2	12	16
Tuszów Narodowy	2	1	3
Wadowice Górne	1	2	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieckiego

Przedstawione dane wskazują, że liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty przez ośrodki pomocy społecznej w Powiecie Mieckim jest zróżnicowana. W niektórych ośrodkach pomocy społecznej utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast np. w Gminie Miejskiej Mielec ma tendencję spadkową zaś w gminie Radomyśl Wielki wzrosła o 800% porównując rok 2019 do 2021 roku. W Gminie Borowa natomiast, spadła liczba sporządzonych formularzy NK z 9 w roku 2019 do 0 w latach 2020-2021.

Tabela nr 3 - Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzednich.

Gmina	2019	2020	2021
Borowa	2	4	4
Czermin	12	15	8
Gawłuszowice	10	10	10

Gmina wiejska Mielec	13	6	20
Gmina miejska Mielec	54	76	77
Padew Narodowa	17	9	12
Przeclaw	3	5	6
Radomyśl Wielki	14	12	9
Tuszów Narodowy	6	7	7
Wadowice Górne	6	6	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieckiego

Z powyższej tabeli wynika, że liczba kontynuowanych procedur Niebieskiej Karty wszczętych w latach poprzednich również jest zróżnicowana w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej w Powiecie Mieckim. W gminach takich jak: Wadowice Górne, Tuszów Narodowy, Gawłuszowice, Borowa czy Przeclaw utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie, natomiast w np. w Gminie Miejskiej Mielec wzrosła w porównaniu 2019 rok do 2021 o około 30%. W gminie Czermin i Radomyśl Wielki zanotowano spadek liczby kontynuowanych procedur Niebieskie Karty porównując rok 2019 do roku 2021.

Tabela nr 4 - Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2019-2021.

Gmina	2019	2020	2021
Borowa	8	11	12
Czermin	15	25	16
Gawłuszowice	7	4	9
Gmina wiejska Mielec	39	27	42
Gmina miejska Mielec	143	151	152
Padew Narodowa	17	8	19
Przeclaw	21	23	6
Radomyśl Wielki	25	40	29
Tuszów Narodowy	32	31	15
Wadowice Górne	14	20	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieckiego

Analizując powyższą tabelę z danymi liczbowymi dotyczącymi zakończonych procedur Niebieskiej Karty można zauważyć również zróżnicowane liczby w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej w Powiecie Mieleckim. Na przykład, w Tuszowie Narodowym porównując rok 2019 do roku 2021 można zauważyć spadek o prawie 100% , podobna sytuacja jest w Gminie Przeclaw, gdzie liczba zakończonych procedur NK spadła o 350 %.

Natomiast w gminach: Borowa, wiejska Mielec, miejska Mielec czy Radomyśl Wielki liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty nieznacznie wzrosła w badanym okresie.

W gminach: Czermin, Padew Narodowa czy Gawłuszowice liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

Tabela nr 5 - Liczba złożonych zawiadomień do prokuratury przez OPS o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z występowaniem przemocy domowej w latach 2019 -2021.

Gmina	2019	2020	2021
Borowa	7	6	7
Czermin	1	1	0
Gawłuszowice	5	0	0
Gmina wiejska Mielec	5	2	1
Gmina miejska Mielec	44	115	103
Padew Narodowa	4	2	3
Przeclaw	0	0	0
Radomyśl Wielki	13	16	18
Tuszów Narodowy	9	4	4

Wadowice Górne	1	0	0
----------------	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego

Z powyższych danych wynika, że liczba złożonych zawiadomień do prokuratury przez ośrodki pomocy społecznej w Powiecie Mieleckim są również zróżnicowane w zależności od gmin. Największy wzrost zawiadomień do prokuratury zanotowano w Gminie Miejskiej Mielec gdzie w 2019 roku było to 44 a w 2021 wzrosło do 103 czyli wzrosła liczba zawiadomień aż o ponad 100 %.

W pozostałych gminach liczba zawiadomień utrzymuje się na niskim i równym poziomie. W tabeli zamieszczonej poniżej, przedstawiono liczbę wszczętych i ponownych formularzy „Niebieskie Karty” sporządzonych przez podmioty działające na terenie Powiatu Mieleckiego uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieska Karta”.

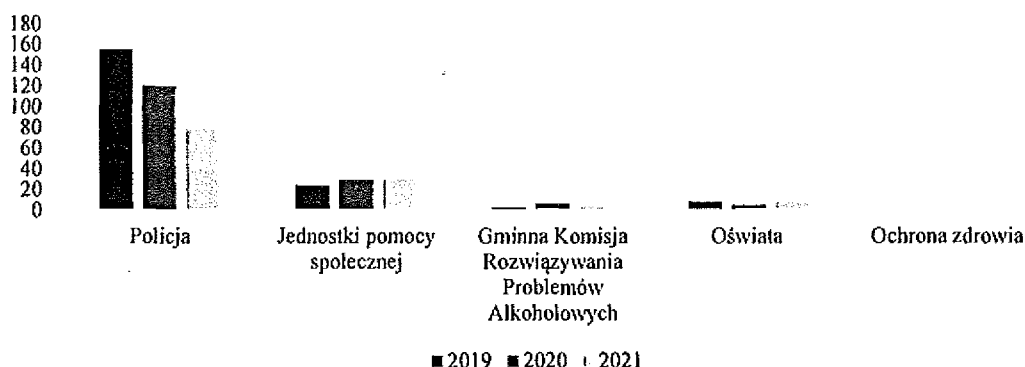
Tabela nr 6 – Liczba wszczętych i ponownych formularzy Niebieskie Karty w latach 2019-2021 – dotyczy Gminy Miejskiej Mielec

Nazwa podmiotu sporządzającego formularz NK -A	Liczba formularzy „Niebieska Karta - A” wszczynających procedurę			Liczba ponownych formularzy „Niebieska Karta – A”		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Policja	155	120	78	27	18	12
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej wszystkie	24	29	30	2	25	30
Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	2	6	4	1	0	4
Oświata	8	5	8	1	1	2
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	0	2

Źródło: dane z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przechwydziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Mielec

Z powyższych danych wynika, że liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty” przez Policję porównując rok 2019 do 2021 roku spadła o 50%. Ten spadek może być spowodowany trwającą w tym czasie pandemią Covid-19 w Polsce.

Wykres nr 1 – Liczba wszczętych formularzy „Niebieskie Karty” przez poszczególne instytucje

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” z roku na rok maleje. Porównując lata 2019 i 2021 widać tendencję spadkową o 50% wypełnianych formularzy przez Policję.

2.3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu realizuje między innymi zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz prowadzi interwencję kryzysową. Działania podejmowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej to m.in.: udzielanie wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego, realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, organizacja szkoleń dla pracowników pomocy społecznej, upowszechnianie informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej o zakresie i możliwych formach wsparcia w PCPR w Mielcu.

W ramach działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu działa Punkt Interwencji Kryzysowej w Mielcu. Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – *Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.*

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

PIK w Mielcu udziela pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego lub socjalnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy w mieszkaniu PIK w Mielcu mieszczącym się przy ul. Wyszyńskiego 16 w Mielcu.

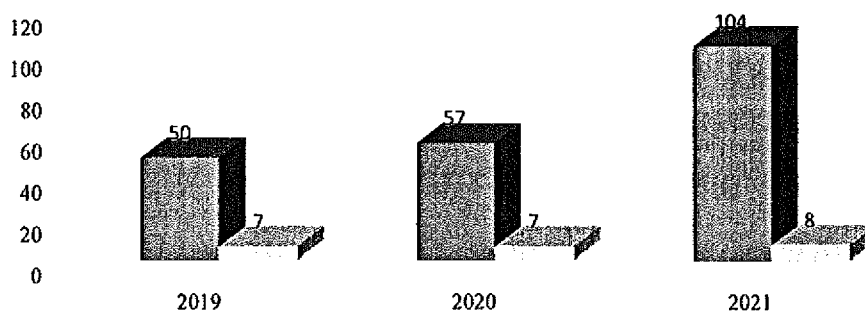
W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób dotkniętych przemocą domową objętych pomocą psychologiczną, prawną i socjalną oraz którym udzielono schronienia w PIK w Mielcu w latach 2019-2021.

Tabela nr 7 - Liczba osób dotkniętych przemocą domową objętych pomocą w PIK oraz liczba osób którym udzielono schronienia w PIK w Mielcu

Liczba osób dotkniętych przemocą	Rok		
	2019	2020	2021
Liczba osób dotkniętych przemocą objętych pomocą w PIK	50	57	104
Liczba osób którym udzielono schronienia w PIK	7	7	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wykres nr 2 – Liczba osób objętych pomocą przez Punkt Interwencji Kryzysowej w Mielcu

Z analizy danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu za lata 2019-2021 wynika, że liczba osób dotkniętych przemocą domową i objętych pomocą Punktu Interwencji Kryzysowej wzrosła o ponad 100% w porównaniu do 2021 roku.

Liczba osób, którym udzielono schronienia w mieszkaniu w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Mielcu w latach 2019-2021 utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Według opracowanego i uchwalonego przez Radę Powiatu Mieleckiego *Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie pn. "Dom bez przemocy" na lata 2018-2022* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu realizowało powyższy program. Jednak w roku 2019 niniejszy program nie został zrealizowany z uwagi na niewystarczającą liczbę zgłoszonych osób do udziału w programie. W latach 2020 i 2021 udało się utworzyć grupę i zrealizowano program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie pn. „Dom bez przemocy”.

Uchwałą nr LV/465/2023 z dnia 2 czerwca 2023 r. Rada Powiatu Mieleckiego przyjęła „Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2023 – 2027”, w kolejnych latach realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych będzie odbywać się w oparciu o ww. dokument.

Tabela nr 8 – Liczba osób, które wzięły udział w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w latach 2019-2021

Liczba osób które wzięły udział w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych		
2019	2020	2021
0	7	9

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Jak wynika z powyższych danych, chętnych osób do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową z roku na rok przybywa. Program obejmuje 62 godziny dydaktyczne zajęć grupowych oraz 2 godziny dydaktyczne zajęć indywidualnych. Warunkiem ukończenia ww. programu jest udział w min. 90% godzin dydaktycznych zajęć grupowych.

Program korekcyjno-edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc w celu nauczenia ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową prowadzone są m.in. w celu:

1. Zmiany przekonań odbiorców programu korekcyjno-edukacyjnego dotyczących stosowania przemocy domowej;
2. Powstrzymania osoby stosującej przemoc przed dalszym stosowaniem przemocy;
3. Rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, w tym efektywnego radzenia sobie z emocjami – ze złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
4. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;
5. Kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy;
6. Uznania przez osobę stosującą przemoc swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
7. Zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy;
8. Uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych, interwencyjnych, pomocowych i psychoterapeutycznych;
9. Zdobycia umiejętności komunikowania się, konstruktywnego wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
10. Oddziaływania edukacyjnego w zakresie sprawowania skutecznej kontroli nad zachowaniami przemocowymi wobec innych.

Priorytetem programu korekcyjno-edukacyjnego jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej. Ma on także przyczynić się do faktycznych zmian w postawach i zachowaniach oraz zwiększyć poczucie odpowiedzialności za własne czyny.

Założenia programu korekcyjno-edukacyjnego opierają się na aktualnym stanie wiedzy na temat przemocy domowej oraz na następujących rozwiązaniach:

- a) edukacji na temat kulturowo-obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy,
- b) rozpoznawaniu i zmianie systemu przekonań i postaw osobistych,
- c) promocji wartości i idei wspierających godność osoby, równość płci, dobro rodziny oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych,

- d) korygowaniu postaw i zachowań związanych z przemocą,
 e) uczeniu umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli.
- Stosowanie odpowiednich oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych na osoby stosujące przemoc pozwala na zmniejszenie poziomu agresji, wzmacnianie i doskonalenie umiejętności komunikacji oraz relacji partnerstwa i szacunku wobec bliskich.

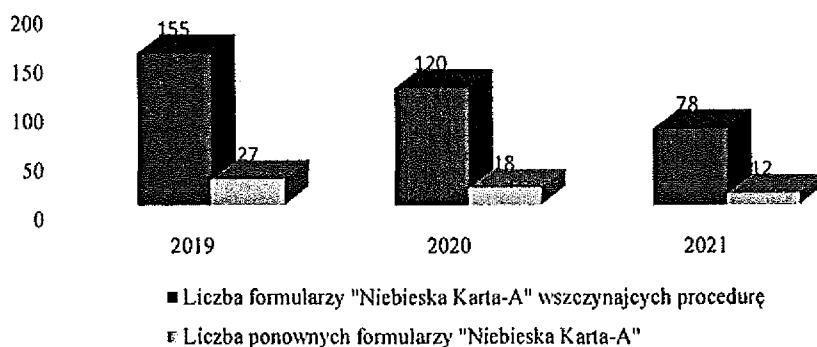
2.4. Komenda Powiatowa Policji w Mielcu

Funkcjonariusz Policji podczas interwencji domowej w momencie, gdy stwierdzi uzasadnione podejrzenie, że osoba jest dotknięta przemocą domową wypełnia formularz „Niebieska Karta-A”.

Tabela nr 9 – Liczba wypełnionych formularzy NK wszczynających procedurę oraz liczba ponownych formularzy wypełnionych przez funkcjonariuszy Policji w latach 2019-2021

Nazwa podmiotu sporządzającego formularz NK -A	Liczba formularzy „Niebieska Karta - A” wszczynających procedurę			Liczba ponownych formularzy „Niebieska Karta – A”		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Policja	155	120	78	27	18	12

Źródło: dane z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Mielec
 Wykres nr 3 – Liczba wszczynających procedurę formularzy i ponownych formularzy „Niebieskie Karty”

Przedstawione dane wskazują, że liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A” przez funkcjonariuszy Policji wszczynających procedurę w latach 2019-2021 z roku na rok malała co mogło być przejawem zmniejszającej się liczby przypadków przemocy domowej lub wpływ na to miała pandemia i wprowadzone w jej trakcie obostrzenia gdyż funkcjonariuszom Policji przybyło nowych obowiązków związanych z ich przestrzeganiem. Tymczasem to właśnie Policja i pomoc społeczna przodowały w liczbie sporządzanych kart.

Tabela nr 10 - Liczba postępowań prowadzonych, umorzonych, przekazanych do prokuratury oraz liczba przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy domowej przez policję w latach 2019-2021

Zakres danych	Dane w latach		
	2019	2020	2021
Liczba postępowań prowadzonych przez KPP dotyczących przemocy domowej	129	155	107
Liczba umorzonych postępowań	45	59	45
Liczba przekazanych postępowań do prokuratury	65	77	38
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych na terenie powiatu mieleckiego dotyczących przemocy domowej	1677 w tym zak. NK - 243	1679 w tym zak. NK - 231	1545 w tym zak. NK - 155

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Mielcu

W powyższej tabeli przedstawiono liczbę postępowań prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji z Komendy Powiatowej w Mielcu dotyczących przemocy domowej, liczbę przeprowadzonych interwencji kryzysowych, które mają tendencję spadkową porównując 2019 rok do 2021 roku. Można zauważyć znaczny spadek przekazanych postępowań do prokuratury, który również może świadczyć o wpływie na ten fakt trwającej w tym czasie pandemii Covid-19 wywołanej wirusem SARS CoV2.

2.5. Prokuratura Rejonowa w Mielcu

Do podstawowych zadań Prokuratury Rejonowej w Mielcu należy prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami. Dane dotyczące przestępstw zarejestrowanych

w Prokuraturze Rejonowej w Mielcu o czyny z art. 207 kk w latach 2019-2021 przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela nr 11 - Liczba przestępstw zarejestrowanych o czyny z art.207 kk w latach 2019-2021

Liczba przestępstw zarejestrowanych o czyny z art.207	2019	2020	2021
Liczba zarejestrowanych spraw	240	298	235
Zakończonych ogółem:	227	309	244
w tym z aktem oskarżenia:	36	79	50
Odmową wszczęcia postępowania (wobec braku znamion czynu zabronionego lub wobec braku danych uzasadniających. podejrzenie popełnienia przestępstwa).	101	127	103
w inny sposób	90	103	91

Źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Mielcu

Z powyższych danych wynika, że w roku 2019 i 2021 liczba zarejestrowanych spraw o czyny z art.207 kk była na podobnym poziomie, natomiast można zauważyć że w 2020 roku liczba zarejestrowanych spraw wzrosła o ponad 20% w stosunku do lat 2019 i 2021.

2.6. I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach karnych Sądu Rejonowego w Mielcu.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w Sprawach Karnych. Kuratorzy sądowi realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu.

Poniżej przedstawiono dane z 9 gmin Powiatu Mieleckiego dotyczące osób objętych dozorem kuratorskim z powodu przemocy domowej, które zostały przekazane przez Sąd Rejonowy w Mielcu.

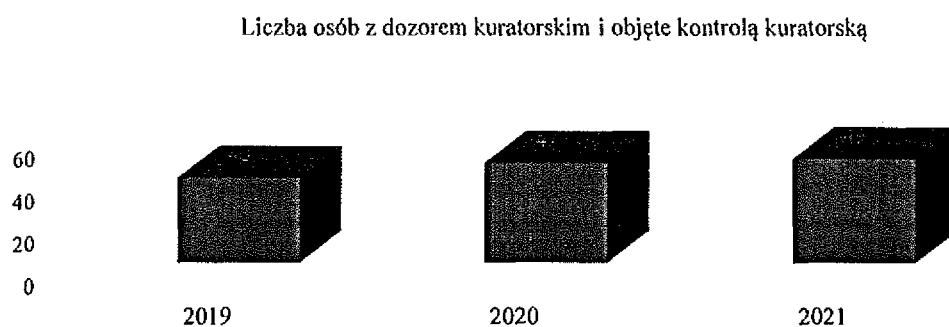
Tabela nr 12 - Dane I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach karnych Sądu Rejonowego w Mielcu – dotyczące osób będących pod nadzorem i kontrolą kuratora

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Osoby dorosłe z dozorem kuratorskim i objęte kontrolą w związku z nałożonymi obowiązkami	40	47	49
W tym - z powodu przemocy domowej	40	47	49

	W tym:	- kobiety		1	
		- mężczyźni	40	46	49
		- osoby ze wskazaniem do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	4	1	Brak danych

Zródło: dane z I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach karnych Sądu Rejonowego w Mielcu.

Wykres nr 26 – Liczba osób będących pod nadzorem kuratorskim w latach 2019-2021

Z powyższych danych wynika, że liczba osób dorosłych z dozorem kuratorskim i objętych kontrolą z powodu przemocy domowej wzrosła w porównaniu roku 2019 do 2021 roku o około 20 %.

Ponadto, można zauważyć, że prawie 100 % osób stosujących przemoc domową to mężczyźni.

3. Analiza SWOT

Przy opracowywaniu *Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleskim na lata 2023-2028* zastosowano jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod służących rozwiązywaniu problemów czyli analizę SWOT.

Analiza SWOT jest najbardziej uniwersalną, kompleksową, wiarygodną i skuteczną metodą rozwiązywania problemów występujących na danym obszarze i wymagających poprawy. Ten rodzaj analizy pozwala ocenić możliwości jakim dysponuje powiat, jakie posiada zasoby oraz jakie są potrzeby środowiska lokalnego.

Samo określenie SWOT wywodzi się z języka angielskiego i jest akronimem czterech słów:

S - mocne strony (strengths)

W - słabe strony (weaknessess)

O - szanse (opportunities)

T - zagrożenia (threats)

Mocne strony odwołują się do czynników wewnętrznych pozytywnych czyli takich, które wyróżniają się na tle innych.

Słabe strony, analogicznie do mocnych, zaliczają się do czynników wewnętrznych negatywnych. To te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój.

Szanse wynikają z czynników zewnętrznych pozytywnych które mogą tworzyć sprzyjające sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.

Zagrożenia jako czynnik zewnętrzny negatywny. To zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne warunki rozwoju. Zagrożenia odnoszą się do obszarów, które mogą powodować problemy.

Mocne strony	Słabe strony
1. Wykwalifikowana kadra pomocy społecznej;	1. Ograniczony dostęp do kompleksowego wsparcia w po zakończeniu pracy instytucji i w dni wolne od pracy;
2. Otwartość na współpracę różnych jednostek z terenu Powiatu Mieleckiego w celu realizacji zadań w obszarze przemocy;	2. Brak całodobowego ośrodka interwencji kryzysowej;
3. Dobrze funkcjonujący system organizacyjny ośrodków pomocy społecznej w powiecie;	3. Niewystarczający przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami;
4. Funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu;	4. Trudności w interpretacji często zmieniających się przepisów prawnych, krajowych oraz unijnych;
	5. Niska dostępność do specjalistycznego wsparcia i terapii;

<p>5. Funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej wraz z miejscami schronienia,</p> <p>6. Możliwość skorzystania z bezpłatnego wsparcia psychologicznego, prawnego, pedagogicznego i socjalnego w PIK oraz innych podmiotach świadczących wsparcie specjalistyczne;</p> <p>7. Realizacja przez PCPR w Mielcu programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową;</p> <p>8. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej;</p> <p>9. Otwartość Powiatu Mieckiego na współpracę z organizacjami pozarządowymi;</p>	<p>6. Niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej;</p> <p>7. Ograniczony dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży zmagających się z różnymi problemami psychicznymi spowodowana brakiem specjalistów;</p> <p>8. Zagrożenie wypaleniem zawodowym osób zatrudnionych w jednostkach pomocy społecznej;</p> <p>9. Niewystarczająca liczba szkoleń kierowanych do kadry pomocy społecznej;</p> <p>10. Ukrywanie zjawiska przemocy domowej;</p>
---	--

Szanse	Zagrożenia
<p>1. Rosnąca w społeczeństwie świadomość na temat przemocy domowej;</p> <p>2. Dobra współpraca między powiatem a gminami;</p> <p>3. Podejmowanie działań na rzecz osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc – poradnictwo specjalistyczne, program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc;</p> <p>4. Szkolenie, doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej;</p> <p>5. Zmiany prawne umożliwiające zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej;</p> <p>6. Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;</p>	<p>1. Obniżenie wartości rodziny i pojęcia odpowiedzialności;</p> <p>2. Rozluźnienie więzi rodzinnych;</p> <p>3. Bezradność rodzin zmagających się z problemem uzależnień (np. alkohol, narkotyki), które bardzo często sprzyjają pojawieniu się przemocy;</p> <p>4. Osamotnienie rodzin i osób zagrożonych przemocą domową i brak umiejętności pozyskiwania wsparcia;</p> <p>5. Powielanie przez członków rodzin mitów i stereotypów na temat pełnienia ról w rodzinie;</p> <p>6. Niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań z obszaru przemocy;</p> <p>7. Często zmieniające się przepisy prawa;</p>

7. Ustawowy obowiązek tworzenia gminnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej;	8. Niewystarczająca wiedza wśród mieszkańców Powiatu Mieckiego dotycząca instytucji świadczących pomoc;
8. Ustawowy obowiązek opracowywania przez powiaty programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;	9. Bariery, w tym prawne, utrudniające współpracę pomiędzy jednostkami pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia, sądu i policji;
9. Dialog społeczny w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	10. Brak ogólnokrajowej kampanii dotyczącej przeciwdziałania przemocy;
	11. Szerzenia się cyberprzemocy szczególnie wśród młodych ludzi;
	12. Niewystarczająca świadomość społeczeństwa na temat przemocy domowej.

4. Założenia Programu

4.1. Cel główny i cele szczegółowe

Cele w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieckim na lata 2023-2028 – to etapy działania, przewidywania, wytyczania przedsięwzięć. Cele wskazują planowane osiągnięcia w obszarze lokalnej polityki społecznej, uwzględniając czynniki niezbędne do ich efektywnego zrealizowania. Cele strategii powinny być:

1. **Stabilne w czasie** – ciągłe zmiany celów prowadzą do zaburzenia procesu ich realizacji oraz mogą wpływać demotywująco na osoby odpowiedzialne za nie;
2. **Jasno określone** – nie pozostawiają pola do interpretacji, są lepiej oceniane w perspektywie ich osiągnięcia;
3. **Realne** – istotą efektywnej realizacji celów jest świadomość możliwości i stanu organizacyjnego instytucji;
4. **Fundamentalne** – cele stanowią centralną część środowiska lokalnej polityki społecznej, a wszystkie zainteresowane organizacje i instytucje widzą w nim swoje miejsce;
5. **Unikatowe** – powiaty mogą być do siebie podobne w wielu aspektach, jednak nie są identyczne, co może stanowić o ich wyjątkowości. Określając cele należy pamiętać o ich

- zgodności z wizją i misją oraz diagnozą strategiczną (muszą odpowiadać na zauważone problemy);
6. **Powiązane z działaniami** – podmioty zaangażowane w realizację strategii powinny interpretować cele w sposób umożliwiający podejmowanie odpowiednich działań, pozwalających na ich realizację. Osiągnięcie celów należy zaplanować w sposób zrozumiały, wskazując krok po kroku działania określone w czasie, które gwarantują ich realizację;
 7. **Związane z przewidywaniem przyszłości** – cele należy powiązać z przyczyną i rezultatem. Osiągnięcie celu pozwala na określenie zakresu zmian, które zaszły w środowisku lokalnej polityki społecznej;
 8. **Komplementarne (synergiczne)** – powinny się uzupełniać, zaś realizacja jednego z celów powinna pozytywnie wpływać na wdrożenie innego. Cele nie mogą być sprzeczne i w żaden sposób nie powinny wzajemnie się ograniczać.

Celem głównym programu jest:

**Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania
przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Powiatu
Mieleckiego**

By skutecznie realizować zakładany cel główny określono również cele szczegółowe i kierunki działań. Wszelkie cele i działania zaplanowane w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy domowej jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą domową.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących na terenie Powiatu Mieleckiego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” oraz liczba osób stosujących przemoc, które skorzystały ze wsparcia PCPR w Mielcu.

Adresaci Programu

Program jest skierowany do następujących grup mieszkańców Powiatu Mieleckiego:

1. Ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową.
2. Osób dotkniętych przemocą domową.
3. Osób stosujących przemoc domową.
4. Świadków przemocy domowej.
5. Służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

1.1 Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu przeprowadzona wśród lokalnej społeczności

Realizatorzy zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy

Termin realizacji: 2024 r.- 2028 r.

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej - prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy domowej,

- opisują mechanizmy przemocy i jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania.
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy) i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób dotkniętych przemocą oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc.

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu,
ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego,
organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Wskaźniki: liczba lokalnych kampanii społecznych

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

1.3 Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich

Realizatorzy zadania:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu;
- ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań.

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową

2.1 Analiza potrzeb środowiska lokalnego oraz analiza możliwości pozyskania środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury podmiotów udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową w tym:

- domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- ośrodków interwencji kryzysowej.

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych, ośrodków wsparcia, domów dla matek, ośrodków interwencji kryzysowej itp.

Termin realizacji: 2024 r. – 2028 r.

2.2 Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej

Realizatorzy zadania:

PCPR w Mielcu przy współpracy: ops , podmiotów medycznych, placówek oświatowych z terenu Powiatu Mieleckiego.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

2.3 Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.

Wskaźniki:

- Liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej,
- Liczba osób, które uczestniczyły w terapii psychologicznej indywidualnej (terapeutycznej).

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

2.4 Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- liczba sporządzonych w danym roku formularzy „Niebieska Karta-A”

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

2.5 Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy/schronienia w Punkcie Interwencji Kryzysowej

Realizatorzy zadań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.

Wskaźniki:

- Liczba Punktów Interwencji Kryzysowej w Powiecie Mieleckim,
- Liczba miejsc w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Mielcu,
- Liczba osób w danym roku, które skorzystały ze schronienia w PIK w Mielcu.

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

2.6 Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu, OPS z terenu Powiatu Mieleckiego

Wskaźniki:

- Liczba osób doznających przemocy domowej z terenu Powiatu Mieleckiego, które skorzystały z pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

2.7 Zapewnienie dostępności do lokalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, czas dostępności telefonu,

- liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

2.8 Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, w trybie art. 12a ustawy.

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

3.1 Ewidencjonowanie instytucji, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- aktualizacja na stronie internetowej informacji nt. programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2023 r. -2028 r.

3.2 Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z powiatu, prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantowi powiatowemu Policji, wchodzącym w obręb powiatu gminom dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- przekazanie ww. podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej; •

Termin realizacji: 2023 r. -2028 r.

3.3 Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, terapeutycznych i innych związanych z przeciwdziałaniem przemoc domowej w oparciu o pozyskane środki z budżetu państwa.

Realizatorzy zadań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w danym roku,
- liczba osób które przystąpiły do programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

3.4 Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- Liczba osób, które ukończyły programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

3.5 Realizowanie i monitorowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu,

ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Mieleckiego, organizacje pozarządowe

Wskaźniki:

- Liczba osób, które przystąpiły do programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w danym roku,
- Liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2025 r. – 2028 r.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących na terenie Powiatu Mieleckiego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

4.1 Wsparcie osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc

Realizatorzy zadania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu

Wskaźniki:

- liczba osób uczestniczących w różnych formach szkolenia, poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- liczba zrealizowanych spotkań

Termin realizacji: 2023 r. – 2028 r.

5. Oczekiwane rezultaty i efekty realizacji Programu

Zakłada się, że działania podejmowane w ramach realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028 zwiększą skuteczność pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym przemocą, w szczególności przez:

1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy;
2. Pogłębienie współpracy pomiędzy instytucjami świadczącymi pomoc;
3. Odpowiednie i profesjonalne przygotowanie osób zajmujących się zawodowo pomocą osobom doznającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc;
4. Podniesienie i utrzymanie wysokiej jakości udzielanej pomocy;
5. Usprawnienie systemu pomocy dzieciom doznającym przemocy lub będącym świadkami przemocy.

6. Źródła finansowania Programu

1. Środki własne Powiatu Mieckiego;
2. Środki z budżetu państwa;
3. Środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

7. Monitoring i ewaluacja Programu

8. Monitorowanie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028 jest systematycznym procesem pozyskiwania informacji i danych umożliwiających wskazanie bieżącego stanu wdrażania zapisów dokumentu.
9. Monitorowanie i ocena realizacji założeń Programu dokonywana będzie co najmniej raz do roku przez PCPR w Mielcu w ramach sporządzanych merytorycznych sprawozdań rocznych. W oparciu o zebrane dane możliwa będzie także ewaluacja Programu. Monitoring i ewaluacja Programu może być przeprowadzona w oparciu o zaproponowane wskaźniki realizacji poszczególnych celów szczegółowych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 z późn.zm) do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Realizując powyższy przepis prawa opracowano Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028.

Ww. Program ma służyć wytyczeniu podstawowych kierunków działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin doznających przemocy domowej, a także ochrony osób i rodzin zagrożonych przemocą domową będących mieszkańcami Powiatu Mieckiego.

Zakłada się, że działania podejmowane w ramach realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Mieleckim na lata 2023-2028 zwiększą skuteczność pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym przemocą, w szczególności przez:

- podniesienie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- pogłębienie współpracy pomiędzy instytucjami świadczącymi pomoc;
- odpowiednie i profesjonalne przygotowanie osób zajmujących się zawodowo pomocą osobom doznającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc;
- podniesienie i utrzymanie wysokiej jakości udzielanej pomocy;
- usprawnienie systemu pomocy dzieciom doznającym przemocy lub będącym świadkami przemocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej samorządu powiatowego realizuje zadania powiatu określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 z późn.zm) w oparciu o środki własne Powiatu Mieckiego, środki z budżetu państwa oraz w przypadku takich możliwości także z wykorzystaniem środków zewnętrznych (unijnych).

Monitorowanie i ocena realizacji założeń Programu dokonywana będzie co najmniej raz do roku przez PCPR w Mielcu w ramach sporządzanych merytorycznych sprawozdań . W oparciu o zebrane dane możliwa będzie także ewaluacja Programu.

OWM
Powiat Miecki
Ewa
